

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60)
Autor	Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Projekt z dnia	13.03.2025

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Adrian Pokrywczyński
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	+48 18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 2 – uwaga ogólna	W zasadzie brakuje podstawowych definicji usuwania i zabezpieczenia azbestu.	Jeśli wynika to z interpretacji konkretnych przepisów, prosimy o ich wskazanie.		
2.	Art. 2 pkt 4 – definicja „obiektu”	Proponujemy o doprecyzowanie, że chodzi też o obiekty wykonane z materiałów zawierających azbest. Propozycja brzmienia: „obiekt – obiekt budowlany, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. –	Ponowienie uwagi z poprzedniej wersji projektu. Obecne brzmienie przepisu („obiekt – obiekt budowlany, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 i 834), w którym znajdują się wyroby zawierające azbest”) może sugerować, że nie chodzi o obiekt który jest zbudowany z materiałów azbestowych (ma „w sobie”		

		Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 i 834), w którym znajdują się wyroby zawierające azbest lub który został wykonany z wyrobów budowlanych zawierających azbest”	azbest) tylko, że np. w jego pomieszczeniach znajdują się materiały z azbestem. Dla pewności definicyjnej proponujemy przeformułować ten punkt artykułu – w sposób przez nas sugerowany albo zbliżony.		
3.	Art. 2. pkt 6	Dlaczego wyróżniono osoby pełniące czynną służbę wojskową?	Prośba o wyjaśnienie czy Siły Zbrojne mają pełnić jakąś wyszczególnioną rolę w kontekście zadań? Zauważmy bowiem, że np. nowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej tworzy też korpus obrony cywilnej – nie jest to ani działalność zawodowa ani służba wojskowa. Czy definicja nie powinna po prostu oznaczać każdej osoby fizycznej narażonej na działanie azbestu?		
4.	Art. 3 ust. 2	Przepis powinien uwzględniać też decyzje dotyczące cofnięcia zezwolenia.	Obecne brzmienie przepisu dotyczy zezwoleń i może to rodzić wątpliwości czy mowa też o decyzji z art. 17 ust. 3		
5.	Rozdział 2	Ponawiamy naszą wątpliwość czy wszyscy zastosują się do przepisów.	Rozdział nałoży pewnego rodzaju obowiązki na użytkowników – czyli w zasadzie wszystkich, którzy mają zarządczy wpływ na dany obiekt zawierający azbest. W jaki sposób będziemy pewni, że „cały” azbest w Polsce jest zidentyfikowany i usuwany, a użytkownicy wykonują obowiązki ustawowe? Co z osobami nieświadomymi takich obowiązków? Czy będziemy opierać się tylko na zasobach Bazy Azbestowej? W OSR przyznano, że		

			nie wszyscy użytkownicy wywiązują się z obowiązku corocznego przedłożenia dotychczas wymaganej informacji.		
6.	Art. 6 i 8	W obecnej wersji projektu zrezygnowano z przepisu kontrolowania oznakowania (w poprzedniej wersji – art. 9), ale wydaje się, że taka opcja powinna istnieć. Być może powinien to określić minister w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 8 ust. 2			
7.	Art. 8	Czy obiekty budowlane również nie powinny być w ten sposób oznaczane?			
8.	Art. 12.	Powinno określić się termin ważności szkoleń, zwłaszcza w kontekście art. 14. 5 pkt 14. Czy są one bezterminowe i wystarczy zaświadczenie wydane w odpowiednim momencie, dopasowanym do daty złożenia wniosku o zezwolenie?	Co, jeśli po uzyskaniu zezwolenia ważność zaświadczeń wygaśnie? Nie ma określonego terminu ile takie szkolenie jest ważne. Nie przewiduje też tego załączony projekt rozporządzenia, o którym mowa w art. 12 ust. 5		
9.	Art. 14 – uwaga ogólna	W poprzedniej wersji projektu przewidywano „kontrolę” wniosku przez starostę. Postulujemy, by wprowadzić możliwość konsultacji (w formie niewiążącej opinii) z innymi organami, które mogą wskazać potencjalne nieprawidłowości w działalności wykonawcy.	Starosta powinien móc zwrócić się do odpowiednich organów o przedstawienie opinii w zakresie rzeczywistego spełnienia przez wykonawców odpowiednich warunków i sposobów wykonywania prac oraz możliwości organizacyjnych w zakresie obejmującym warunki sanitarne i pracownicze. Negatywne oceny powinny rzutować na możliwość odmowy wydania zezwolenia.		

		Należy też rozważyć uzgodnienie decyzji z marszałkiem województwa, gdzie ma być wykonywana taka działalność.			
10.	Art. 14 ust. 5	Można rozważyć czy nie powinno załączać się również zaświadczenia o niekaralności.	Wymogi takie są stosowane do zezwoleń w przypadku odpadów. Karalność w przypadku przestępstw przeciw środowisku mogłaby być przesłanką do odmowy udzielenia zezwolenia.		
11.	Art. 14 ust. 5 pkt 3	Co, jeśli o zezwolenie występuje osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą? JDG nie są wpisywane w KRS. Czy przez inny właściwy rejestr rozumie się też CEIDG?	Pytanie wynika stąd, że wykonawca w rozumieniu projektu (art. 2 pkt 10) może być teoretycznie też przedsiębiorcą prowadzącym JDG albo np. spółką cywilną. Być może, ze względów organizacyjno-podatkowych to trudne do wyobrażenia, niemniej rzeczywistość gospodarcza jest złożona, a przepisy powinny być uniwersalne.		
12.	Art. 14 ust. 5 pkt 7	Można zastanowić się nad usunięciem tego punktu.	Kody PKD niewiele zmieniają dla samego wniosku, liczy się rzeczywista działalność przedsiębiorcy.		
13.	Art. 14 ust. 6	Oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej powinno dotyczyć wszystkich danych.	Ma to znaczenie w kontekście przedstawiania dokumentacji – jeśli będzie sfałszowana starosta jest zobligowany do wydania decyzji odmownej (art. 16)		

14.	Art. 14 ust. 5 pkt 9 i 10	Proponuje się połączyć te punkty. Propozycja brzmienia jednostki redakcyjnej: 9) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania oraz wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia.	Informacje te mogą się pokrywać. Przykładowo, ubrania ochronne, które mogą stać się odpadami zawierającymi azbest (wytworzenie) będą musiały być usunięte lub zabezpieczone.		
15.	Art. 15 ust. 1 pkt 6 i 7	Uwaga analogiczna jak wyżej.	Uzasadnienie jak wyżej.		
16.	Art. 15 ust. 1	Zezwolenie powinno zawierać sposób wykonywania prac.	Wskazuje go wnioskodawca w podaniu (art. 14 ust. 5 pkt 11), ale nie może już tego określić starosta. Tymczasem to ułatwi weryfikację pod kątem ewentualnego cofania zezwoleń.		
17.	Art. 15 ust. 2	Termin wydania zezwolenia może być za krótki pod kątem realizacji całościowego programu usuwania azbestu w skali kraju. Przepis dot. wniosku (art. 14 ust. 5) mógłby też przewidywać wnioskowanie przez samego wykonawcę o konkretny okres zezwolenia.	Pamiętając o naszej poprzedniej uwadze, gdzie termin 10-letni budził wątpliwości przeniesienia ponad termin usuwania azbestu do 2032, tak 3-letni termin starostwa wskazują jako potencjalnie zbyt krótki. Uzyskiwanie ponownego zezwolenia to nadmierna biurokracja, a działanie przedsiębiorców ma być i tak weryfikowane. Być może termin powinien być 5-letni (finansowanie ustawowe przewidziano do 2035 roku, wobec czego są to dwa okresy pięcioletnie od 2025 roku).		

18.	Art. 16	1) Założenie jest słuszne, pytanie czy przepis nie pozostanie martwy ze względu na terminy rozpatrywania spraw (przewidywana procedura to klasyczne postępowanie administracyjne). 2) Drugie pytanie jakie się nasuwa to czy są to jedyne przesłanki do odmowy wydania zezwolenia.	1) Starosta (i w zasadzie żaden inny organ samorządowy) nie ma możliwości natychmiastowej weryfikacji czy dokumenty są sfalszowane. Zanim takie czyny karalne zostaną stwierdzone (powinien zapaść wyrok) dawno miną terminy przewidziane w KPA na rozpatrzenie sprawy. 2) Czy jednak nie powinniśmy mieć możliwości odmowy z innych przesłanek (np. sposób prac zagrażający środowisku lub życiu i zdrowiu ludzi)? Przesłanki są sztywne i dotyczą rzeczy, które jak wskazaliśmy w pkt 1 są w dużej mierze nie będące szybko weryfikowalne.		
19.	Art. 17 ust. 2 i 3	Organ, który złożył wniosek o cofnięcie zezwolenia, po wezwaniu przez starostę do zaniechania naruszeń, powinien ponownie przeprowadzić kontrolę w celu potwierdzenia czy nieprawidłowości zostały usunięte. Z punktu widzenia działalności gospodarczej, wezwanie do usunięcia naruszeń nie musi się wiązać od razu z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia. Czy wezwania do usunięcia konkretnych naruszeń mogą wystać	Przepis dot. cofnięcia zezwoleń został zgodnie z obietnicą przededagowany w lepszym kierunku, ale nadal mamy wątpliwości co do roli starosty. Jeżeli cofnięcie zezwolenia ma wynikać z naruszeń zgłoszonych przez np. inspektora pracy, inspektora sanitarnego czy nadzoru budowlanego to w jaki sposób starosta ma stwierdzić czy wykonawca prac zastosował się do wezwania o zaniechaniu naruszeń - powinna być ponowna kontrola organu, który zgłosił naruszenie. Ma to znaczenie zwłaszcza w przypadku, gdy prace są wykonywane poza terenem powiatu, gdzie starosta jest organem właściwym. Tak naprawdę tylko informacje od innych organów mogą być skuteczną weryfikacją.		

		też poszczególne organy, zanim wystąpią do starosty o cofnięcie zezwolenia?	Pytanie również co w sytuacji, gdy wykonawca prac twierdzi, że wykonał polecenie starosty lub do żadnych naruszeń nie doszło. Rozumiemy, że w takim wypadku będzie po prostu mógł się odwołać od potencjalnej decyzji o cofnięciu zezwolenia?		
20.	Art. 17 ust. 4	Problematyczna może być egzekucja usuwania odpadów i skutków w środowisku.	Co w sytuacji, gdy dany podmiot nie zastosuje się do obowiązku usunięcia odpadów na własny koszt, we wskazanym terminie (wynikającego z art. 17 ust. 4 projektu) ? Nie jest możliwe w zasadzie, by w takiej sytuacji organ, który wydał decyzję „cofającą” był zobowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia egzekucji administracyjnej i potencjalnie również „wykonania zastępczego” usunięcia wytworzonych (i pozostawionych przez dany podmiot) odpadów azbestowych oraz negatywnych skutków i szkód w środowisku. Odpady azbestowe to odpady niebezpieczne, a zatem koszt ich ewentualnej utylizacji będzie zapewne wysoki. Kto będzie miał sfinansować takie działania w zakresie usunięcia takich porzuconych odpadów – skoro projekt ustawy nie przewiduje rozwiązań analogicznych, jak w ustawie o odpadach (patrz art. 48a ustawy o odpadach) – tj. ustanowienia przez podmiot prowadzący działalność zabezpieczania roszczeń (np. w formie depozytu), na poczet ewentualnego późniejszego usunięcia odpadów i szkód w środowisku? Uprzedzając ewentualne tego typu pomysły - należy wskazać, że przerzucanie		

			na organ wydający/cofający zezwolenie (ktokolwiek by nim nie był) odpowiedzialności za ewentualne usuwanie odpadów (zgromadzonych przez dany podmiot) w ramach procedury postępowania egzekucyjnego, byłoby o tyle niezrozumiałe, że – zgodnie z projektem ustawy – decyzja o udzieleniu zezwolenia na wykonywanie działalności w zakresie usuwania azbestu lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest nie jest związana z żadną konkretną lokalizacją i nie odnosi się ona w żadnym zakresie do ustalenia warunków w kontekście miejsca i sposobu magazynowania wytworzonych odpadów azbestowych.		
21.	Art. 17 ust. 5	Zakończenie działalności objętej zezwoleniem powinno obejmować również sytuacje uchylecia decyzji oraz wygaśnięcia zezwolenia.			
22.	Art. 20	Brak formy zgłoszenia	W jakiej formule następuje zgłoszenie prac?		
23.	Art. 20 ust. 4	Wykonawca prac w zgłoszeniu zamiaru rozpoczęcia prac ma podać szereg informacji. Powinno być doprecyzowane, co powinien zrobić organ, jeżeli wykonawca nie poda którejś z wymaganych informacji.	Projekt ustawy nie przewiduje sytuacji, w której wykonawca w zgłoszeniu nie zawrze informacji wymienionych w punktach od 1 do 14 lub nie załączy planu, o którym mowa w art. 19 ust. 1. Administracyjne kary pieniężne są nakładane w przypadku		

		Dodatkowe pytanie: czy zgłoszenie jest tylko informacyjne, czy organy mogą np. wnieść sprzeciw?	niezgłoszenia zamiaru rozpoczęcia prac w terminie określonym w przepisach (art. 60 ust. 1). Czy organy mają wtedy prawo potraktować to jako niezgłoszenie w terminie? Byłaby to raczej nadinterpretacja.		
24.	Art. 30	Przepis powinien wskazywać, które konkretnie regulacje ustawy o odpadach stosuje się w przypadku magazynowania azbestu.			
25.	Art. 34	Prosimy o wyjaśnienie w kwestii rozbijania prac na etapy.	Jak wskazują pracownicy starostw – powiaty otrzymują dotację z WFOŚiGW na likwidację azbestu. Bardzo często Wnioskodawca zleca usługę demontażu jednej firmie a utylizację np. przedsiębiorstwu wybranemu przez Powiat do realizacji zadania. Z uwagi na to, iż często trudno jest ustalić wspólny termin firmie, która będzie zakładać nowe pokrycie dachu z firmą, która demontuje azbest, rodzi się wątpliwość czy w takiej sytuacji projekt ustawy dopuszcza rozbijanie usunięcia azbestu na warianty: pierwszy sam demontaż bez utylizacji oraz drugi tylko przygotowanie, transport i utylizacja azbestu. Wnioskodawca, w celu sprawnego założenia nowego dachu korzysta z potencjału jednej firmy a na utylizację składa wniosek o dotację. Czy firma przeprowadzająca sam demontaż musi wypełnić w art. 34 ust. 1 pkt 4 "datę i miejsce unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest" , czy ten punkt wypełni dopiero firma zajmująca się transportem i utylizacją azbestu?		

			Problem dotyczy więc tak naprawdę, czy z przepisów nie wynika, że wykonawcą musi być jeden podmiot (podobnie można odczytywać to w wymogach dot. zgłoszenia prac w art. 20)		
26.	Art. 42 ust. 6	Pytanie doprecyzowujące kwestie techniczne – czy numer wykonawcy prac będzie nadawany automatycznie przez Bazę?			
27.	Art. 60.	Przepis do prerredagowania, gdyż sugeruje nakładanie kar przez wszystkie organy, a chyba nie o to chodziło projektodawcom.	Przepis sugeruje, że za niezgłoszenie karę nakładają organy wymienione w ust. 4. Tak skonstruowany przepis może być źle rozumiany, powinno się wyjaśnić, że karę nakłada ten organ, który nie otrzymał zgłoszenia i stworzyć przepis kolizyjny jeśli nie zgłoszono do kilku organów (wtedy powinien robić to jeden organ odpowiednio miarkując karę).		
28.	Art. 64	Postulujemy, aby kary wymierzane przez starostę i marszałka stanowiły dochód własny powiatu i województwa.	Organy samorządowe powinny mieć takie same zasady. Skoro wpływy z tytułu kary nakładanej przez wójtów (burmistrzów, prezydentów) mają być dochodami gmin, to czemu inaczej traktuje się poziom powiatowy i samorządowy wojewódzki? Jednocześnie, nie ma sensu przekazywać pośrednio kwot do NFOŚiGW (art. 64 ust. 3). Jeśli powyższy postulat nie zostanie przyjęty, to powinno się przynajmniej uprościć zasady zapłaty kary poprzez		

			opłacenie ich od razu na rachunek Funduszu.		
29.	Uwaga przekrojowa dotycząca terytorialności zezwoleń	Powyższe uwagi skłaniają do podjęcia tematu zasięgu terytorialnego zezwoleń, który ma być określany przez starostów.	Nadal mamy wątpliwość czy zezwolenie nie powinno być jednak wydawane przez starostę po uzgodnieniu z marszałkiem danego województwa. Jak wskazywaliśmy podczas wcześniejszego etapu konsultacji, nie byłoby to problematyczne, gdyby zezwolenia wydawano na obręb powiatu, gdzie wykonawca ma siedzibę – a może nawet w obrębie jednego województwa. Konstrukcja obecnych zapisów projektu wskazuje jednak na to, że wykonawcy mogą wnioskować do starosty o zezwolenia, które będą pozwalały im realizować prace na terenie całej RP.		
30.	Ocena skutków regulacji	W punkcie „zmiana obciążeń regulacyjnych” OSR wskazane jest, że procedura złożenia wniosku jest zelektronizowana. Nie widzimy jednak potwierdzenia tego w przepisach ustawy.	Na jakiej podstawie w OSR jest stwierdzone, że procedura jest „zelektronizowana” co wyklucza składanie podań w formie papierowej? Jeśli mowa o e-doręczeniach, to powinien być w ustawie zamieszczony odpowiedni przepis.		
31.	Uwaga ogólna	Nie wskazano podmiotu właściwego do zabezpieczenia/usunięcia azbestu zlokalizowanego na nieruchomościach o	Uwaga ponowiona w stosunku do poprzedniego etapu konsultacji - skoro Państwo postanowiło zneutralizować azbest do 2032 roku to powinno przewidzieć procedurę na taką okoliczność. Nie przekonuje nas argument,		

		nieuregulowanym stanie prawnym (działki, które w ewidencji gruntów i budynków posiadają status nn. lub działki dla których ustalenie następcy prawnego nie jest możliwe).	że takie sprawy dotyczą także innych odpadów. Azbest jest tu bowiem przykładem szczególnym, skoro sami chcemy nałożyć tą ustawą jego neutralizację w odpowiednich miejscach (art. 35)		